

Modernizarea serviciilor publice locale în Republica Moldova

- Domeniul de intervenție 2: Planificarea și programarea regională -

Concept de Proiect Posibil: 2_16_Ialoveni

Versiune finală

Februarie 2015

Ministerul Dezvoltării
Regionale și Construcțiilor

giz Deutsche Gesellschaft
für Internationale
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

Publicat de:

Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ) GmbH

Sediul social:

Bonn și Eschborn, Germania

Friedrich-Ebert-Allee 40
53113 Bonn, Germany
T +49 228 44 60-0
F +49 228 44 60-17 66

Dag-Hammarskjöld-Weg 1-5
65760 Eschborn, Germany
T +49 61 96 79-0
F +49 61 96 79-11 15

E info@giz.de
I www.giz.de

Autori:

Liliana Belecciu, Oxana Briceag, Anatol Burciu, Eugenia Bușmachi, Victor Găină, Tatiana Gordînscaia, Leonid Meleca, Nadejda Mocan, Cristian Murariu, Adriana Pienaru, Mihail Rogovei, Rafal Andrzej Stanek, Angela Vieru

Elaborat de:

Consortium GOPA - Gesellschaft für Organisation, Planung und Ausbildung mbH – Eptisa Servicios de Ingeniera S.L.-
Kommunalkredit Public Consulting GmbH

Elaborat în cadrul:

Proiectului "Modernizarea serviciilor publice locale în Republica Moldova", implementat de Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ), în numele Ministerului Federal German pentru Cooperare Economică și Dezvoltare (BMZ) și cu suportul Guvernului României, Agenției Suedeză pentru Dezvoltare și Cooperare Internațională (Sida) și Uniunii Europene.

Partenerii proiectului:

Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor al Republicii Moldova
Agenția pentru Dezvoltare Regională Nord, Centru și Sud

Opiniile exprimate în prezentul text aparțin autorului/autorilor și nu reflectă neapărat punctul de vedere al agenției de implementare, finanțatorilor și partenerilor proiectului.

Chișinău, Februarie 2015

Cuprins

1	Obiectivele Conceptului de Proiect Posibil.....	1
1.1	Scopul Conceptului de Proiect Posibil	1
1.2	Obiectivele Conceptului de Proiect Posibil	1
2	Aspecte socio-economice	2
3	Aspecte instituționale și legale	4
3.1	Cadrul juridic legal.....	4
3.2	Organizarea administrativ-teritorială.....	4
3.3	Competența privind serviciul public de alimentare cu apă și canalizare.....	4
3.4	Gestiunea serviciului public de alimentare cu apă și canalizare	4
3.5	Dreptul de proprietate	4
3.6	Evaluarea potențialului de asociere/extindere a ariei de prestare a serviciilor .	5
4	Aspecte financiare	6
4.1	Evoluția tarifelor	6
4.2	Indicatori financiari	6
5	Aspecte tehnice.....	7
5.1	Sistemul de alimentare cu apă. Situația actuală	7
5.1.1	<i>Situația actuală în orașul Ialoveni.....</i>	<i>7</i>
5.1.2	<i>Situația actuală în comuna Mileștii Mici (satele Mileștii Mici și Piatra Albă).....</i>	<i>8</i>
5.2	Rezultatele obținute pentru Conceptul de Proiect Posibil propus.....	8
5.3	Estimarea investițiilor și a numărului de beneficiari	9
6	Aspecte de mediu	11
7	Concluzii	14
8	Bibliografie	15

Anexe

Anexa 1	Fișa Conceptului de Proiect Posibil
Anexa 2	Analiza și estimarea Conceptului de Proiect Posibil

Tabele

Tabel 4-1:	Evoluția Tarifelor în orașul Ialoveni.....	6
Tabel 4-2:	Indicatori financiari	6
Tabel 5-1:	Estimarea investițiilor capitale necesare pentru Conceptul de Proiect Posibil	10
Tabel 6-1:	Aspecte de mediu	11

Figuri

Figura 2-1:	Situația geografică a orașului Ialoveni	2
Figura 5-1:	Limitele estimative ale zonelor de alimentare cu apă în or. Ialoveni, Mileștii Mici ..	7
Figura 5-2:	Limitele estimative ale sistemului de alimentare cu apă propus în CPP	9

Acronime și abrevieri

AAC	Alimentare cu apă și canalizare
ACD	Agenția Cehă pentru Dezvoltare
ADA	Agenția de Dezvoltare Austriacă
ADR	Agenția de Dezvoltare Regională
AMAC	Asociația "Moldova-Apă Canal"
AO	Asociația Obștească
APL	Autoritatea Publică Locală
BERD	Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare
BM	Banca Mondială
CPP	Concept de Proiect Posibil
CPV	Concept de Proiect Viabil
EUR	Euro
FEN	Fondul Ecologic Național
FNDR	Fondul Național pentru Dezvoltare Regională
GPS	Sistemul de Poziționare Global
HG	Hotărâre de Guvern
IES	Inspectoratul Ecologic de Stat
Î.M.	Întreprindere Municipală
km	kilometru
MDL	Lei Moldovenești
MDRC	Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor
MM	Ministerul Mediului
MSPL	Modernizarea Serviciilor Publice Locale
PP	Propunere de Proiect
PPF	Proiect propus spre finanțare
PPP	Parteneriat Public Privat
PPR	Planificare și Programare Regională
PRS	Program Regional Sectorial
RA	Rețele de distribuție a apei
RC	Rețele de canalizare
RD	Regiune de dezvoltare
RM	Republica Moldova
ROA	Rentabilitatea Activelor (Return on Assets)
ROE	Rentabilitatea Capitalului Propriu (Return on Equity)
SDR	Strategia de Dezvoltare Regională
SE	Stație de epurare a apelor uzate
SF	Studiu de fezabilitate
SNiP	Standarde Rusești în Construcție
SP	Stație de pompare
SPAU	Stație de pompare a apelor uzate
SPPAU	Stație principală de pompare a apelor uzate
SRL	Societatea cu Răspundere Limitată
STA	Stație de tratare a apei brute
UE	Uniunea Europeană
UIP	Unitatea de Implementare a Proiectelor
USAID	Agenția SUA pentru Dezvoltare Internațională

1 Obiectivele Conceptului de Proiect Posibil

1.1 Scopul Conceptului de Proiect Posibil

Scopul Conceptului de Proiect Posibil este soluționarea problemelor cu caracter instituțional, legal, financiar și tehnic, pentru a asigura o exploatare durabilă și continuă a sistemelor centralizate de alimentare cu apă și canalizare, prin extindere, reabilitare și regionalizare continuă.

1.2 Obiectivele Conceptului de Proiect Posibil

Obiectivele Conceptului de Proiect Posibil prevăd în orașul Ialoveni și comuna Mileștii Mici îmbunătățirea serviciilor de alimentare cu apă pentru 18.000 consumatori (orașul Ialoveni), 4.800 consumatori (comuna Mileștii Mici), ceea ce va contribui la creșterea bunăstării și protecția sănătății populației.

Obiectivele specifice ale Conceptului de Proiect Posibil sunt:

- Alimentarea cu apă potabilă a consumatorilor;
- Folosirea rațională a resurselor de apă;
- Protecția surselor de apă împotriva poluării;
- Protecția mediului ambiant;
- Reducerea pierderilor de apă;
- Reducerea costurilor de operare;
- Estimarea rezonabilă a investițiilor.

Aceste obiective se vor atinge prin implementarea următoarelor acțiuni:

- Reabilitarea aducțiunii în partea de jos al orașului Ialoveni (str. Testemițanu – str. Grigore Vieru);
- Construcția aducțiunii din orașul Ialoveni spre comuna Mileștii Mici;
- Extinderea rețelelor de distribuție a apei în satul Mileștii Mici.

Notă: Prin extinderea/construcția rețelelor de distribuție a apei se va mări rata de accesibilitate a populației la serviciul respectiv prin branșări noi.

2 Aspecte socio-economice

Orașul Ialoveni se află în partea centrală al Republicii Moldova, la o distanță de cca. 11 km de la mun. Chișinău.

Orașul Ialoveni este un centru administrativ și comercial al raionului Ialoveni, cu populația totală de cca. 18.000 locuitori.

Comuna Mileștii Mici (satul Mileștii Mici și satul Piatra Albă) este situată la o distanță de cca. 5 km de la orașul Ialoveni cu populația totală de cca. 4.800 locuitori (satul Mileștii Mici – 3.900 locuitori și satul Piatra Albă – 900 locuitori).

Figura 2-1: Situația geografică a orașului Ialoveni

Sursa: www.wikipedia.org

Conform Biroului Național de Statistică în trimestrul II 2014 veniturile disponibile ale populației în Republica Moldova au constituit în medie pe o persoană pe lună 1.756,1

MDL. Pentru Regiunea de Centru veniturile disponibile ale populației au constituit în medie pe o persoană pe lună 1.437,9 MDL.

Numărul mediu de locuitori într-o gospodărie sunt 2,4 (2,3 în mediu urban și 2,5 în mediul rural).

Luînd în calcul un consum mediu de 60 l/per/zi, factura lunară pe gospodărie va fi:

- $0,060 \text{ m}^3 / \text{zi} \times 30 \text{ zile} \times 2,4 \times 9,19 \text{ MDL} / \text{m}^3 = 39,70 \text{ MDL};$

Comparînd cu venitul mediu pe gospodărie, și anume $1.437,9 \times 2,4 = 3.450,96 \text{ MDL}$, raportul de suportabilitate va fi de 1,15%, ceea ce înseamnă că populația va avea capacitatea de a suporta creșterea tarifului în urma implementării noilor investiții în infrastructura propusă.

3 Aspecte instituționale și legale

3.1 Cadrul juridic legal

Legea nr.436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală, cu modificările și completările ulterioare.

Legea nr.121 din 04.05.2007 privind administrarea și deetatzarea proprietății publice, cu modificările și completările ulterioare.

Legea nr.397-XV din 16.10.2003 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare.

Legea nr.1402-XV din 24.10.2002 privind serviciile publice de gospodărie comunală, cu modificările și completările ulterioare.

Legea nr.303 din 13.12.2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, cu modificările și completările ulterioare.

Legea nr.272-XIV din 10.02.1999 cu privire la apa potabilă, cu modificările și completările ulterioare.

Legea nr. 845 din 03.01.1992 cu privire la antreprenariat și întreprinderi, cu modificările și completările ulterioare.

Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.387 din 06.06.1994 cu privire la aprobarea Regulamentului-model al întreprinderii municipale, cu modificările și completările ulterioare.

Hotărârea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr.164 din 29.11.2004 privind Metodologia determinării, aprobării și aplicării tarifelor pentru serviciile publice de alimentare cu apă, de canalizare și epurare a apelor uzate, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 218-223 din 03.12.2004.

3.2 Organizarea administrativ-teritorială

Organizarea administrativ-teritorială a localităților incluse în CPP: orașul Ialoveni; comuna Mileștii Mici cu localitățile Mileștii Mici și Piatra Albă.

3.3 Competența privind serviciul public de alimentare cu apă și canalizare

Serviciile publice de alimentare cu apă (și de canalizare doar în orașul Ialoveni) sunt înființate, organizate și gestionate sub conducerea, coordonarea, controlul și responsabilitatea autorităților publice locale, reprezentate de consiliile locale, ca autorități deliberative, și primării, ca autorități executive.

3.4 Gestiunea serviciului public de alimentare cu apă și canalizare

Operatorul serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare în orașul Ialoveni este S.A. „Apă-Canal Chișinău”. În comuna Mileștii Mici, acest serviciu este furnizat de A.O. „Mileștii Mici”.

Tarifele pentru serviciul de alimentare cu apă și de canalizare sunt aprobate de consiliul local, conform legislației în vigoare.

3.5 Dreptul de proprietate

Sistemele publice de alimentare cu apă și de canalizare a apelor uzate, constituind ansambluri tehnologice și funcționale integrate care acoperă întregul circuit tehnologic, de

la captarea din sursă a apei brute până la evacuarea în emisari a apelor uzate epurate, sunt proprietatea unităților administrativ-teritoriale.

În acest moment, dreptul de administrare și exploatare a sistemelor de alimentare cu apă sunt transmise în gestiune operatorilor.

3.6 Evaluarea potențialului de asociere/extindere a ariei de prestare a serviciilor¹

Consiliul local Ialoveni a transmis dreptul de furnizare a serviciului de alimentare cu apă și canalizare din orașul Ialoveni unui operator din regiune S.A. „Apă-Canal Chișinău”.

Primarul comunei Mileștii Mici susține ideea delegării serviciului către același operator, S.A. „Apă-Canal Chișinău”.

¹ De alimentare cu apă și de canalizare către alte unități administrativ-teritoriale

4 Aspecte financiare

4.1 Evoluția tarifelor

Prestarea serviciilor de apă și de canalizare și încasarea facturilor în orașul Ialoveni este realizată de către S.A. “Apă-Canal Chișinău”, sectorul Ialoveni (vezi tabelul 4-1).

Tabel 4-1: Evoluția Tarifelor în orașul Ialoveni

Tariful pentru consumatori	2013 (MDL / 1 m ³)	2014 (MDL / 1 m ³)
Instituții Bugetare	25,00	25,00
Agenți Economici	25,00	25,00
Populația (apartamente)	13,00	13,00
Populația (case particulare)	9,19	9,19

Sursa: S.A. “Apă-Canal Chișinău”, sectorul Ialoveni

În localitățile Mileștii Mici și Piatra Albă există sisteme de alimentare cu apă și sunt gestionate de către primărie. Tariful aplicat în Mileștii Mici este de 10,00 MDL per 1m³ pentru populație, iar pentru agenți economici 16,00 MDL per 1m³. În satul Piatra Albă tariful la serviciul de apă este de 8,00 MDL per 1m³.

4.2 Indicatori financiari

Indicatorul de profitabilitate operațională al S.A. “Apă-Canal Chișinău” este prezentat în tabelul 4-2.

Tabel 4-2: Indicatori financiari

Nr	Indicatori Financiari	2013
1	Profitabilitatea operațională, %	30,0

Sursa: S.A. “Apă-Canal Chișinău”, sectorul Ialoveni

- Indicatorul de profitabilitate operațională prezintă valoare pozitivă, ceea ce determină profitabilitatea activității Operatorului.

5 Aspecte tehnice

5.1 Sistemul de alimentare cu apă. Situația actuală

5.1.1 Situația actuală în orașul Ialoveni

Captarea apei în orașul Ialoveni se constituie din douăzeci și unu (21) sonde de adâncime, dintre care cinci (5) sonde sunt în operare.

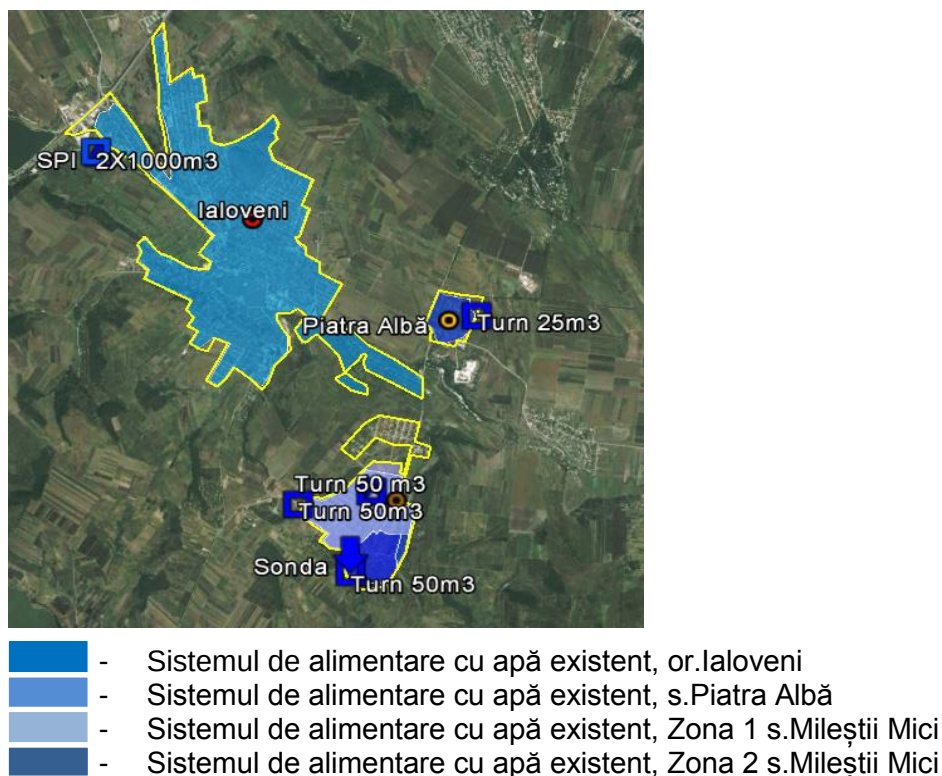
Conform informațiilor obținute, calitatea apei din sonde corespunde standardelor în vigoare în Republica Moldova.

Apa captată se înmagazinează în două (2) rezervoare subterane de apă potabilă cu volumul 1.000 m³ fiecare montate pe teritoriul SP2 și prin intermediul căreia ulterior este pompată direct în rețea la cota relativă superioară a localității. Apa captată este dezinfectată prin clorinare.

Deoarece relieful terenului localității este deluros, montarea reductoarelor de presiune în zona cotelor relative inferioare nu reprezintă soluție viabilă, întrucât spre capătul rețelei de distribuție a apei cota relativă se mărește.

Limitele estimative ale zonelor de alimentare cu apă în orașul Ialoveni sunt prezentate în figura 5-1.

Figura 5-1: Limitele estimative ale zonelor de alimentare cu apă în or. Ialoveni, Mileștii Mici

Sursa: <https://www.google.com/earth/>; GIZ/MSPL

Rețeaua de distribuție a apei constă din conducte de fontă, oțel și polietilenă cu diametrele de la 63 mm până la 250 mm. Lungimea totală a rețelelor de distribuție este de 120.000 m.

Orașul Ialoveni este asigurat cu apă pe parcursul a 24 ore/zi. Cca. 10.000 de locuitori din 18.000 sunt conectați la sistemul de alimentare cu apă.

5.1.2 Situația actuală în comuna Mileștii Mici (satele Mileștii Mici și Piatra Albă)

În componența comunei Mileștii Mici intră satele Mileștii Mici și Piatra Albă.

Captarea apei în satul Mileștii Mici se constituie din patru (4) sonde de adâncime, dintre care numai două (2) sonde sunt în operare.

Conform informațiilor obținute, calitatea apei din sonde corespunde standardelor în vigoare în Republica Moldova. Apa captată este dezinfectată prin clorinare.

Rețeaua de distribuție a apei din satul Mileștii Mici este împărțită în două (2) zone de presiune. Apa de la o (1) sondă de adâncime se înmagazinează în trei (3) castele de apă cu volumul cuvei 50 m³ fiecare și ulterior este distribuită gravitațional în rețeaua de distribuție a apei (zona 1 de presiune). Apa de la o (1) sondă de adâncime se înmagazinează în trei (3) castele de apă cu volumul cuvei 50 m³ fiecare și ulterior este distribuită gravitațional în rețeaua de distribuție a apei (zona 2 de presiune).

Limitele estimative ale zonelor de alimentare cu apă satul Mileștii Mici sunt prezentate în figura 5-1.

Satul Mileștii Mici este asigurat cu apă pe parcursul a 24 ore/zi. Cca. 1.020 de locuitori din 3.900 sunt conectați la sistemul de alimentare cu apă.

Captarea apei în satul Piatra Albă se constituie din două (2) sonde de adâncime, dintre care numai una (1) este în operare.

Conform informațiilor obținute, calitatea apei din sonde corespunde standardelor în vigoare în Republica Moldova.

Apa de la o (1) sondă de adâncime se înmagazinează într-un (1) castel de apă cu volumul cuvei 25 m³ și ulterior este distribuită gravitațional în rețea.

Limitele estimative ale zonelor de alimentare cu apă satul Piatra Albă sunt prezentate în figura 5-1.

Satul Piatra Albă este asigurat cu apă pe parcursul a 24 ore/zi. Cca. 850 de locuitori din 900 sunt conectați la sistemul de alimentare cu apă.

5.2 Rezultatele obținute pentru Conceptul de Proiect Posibil propus

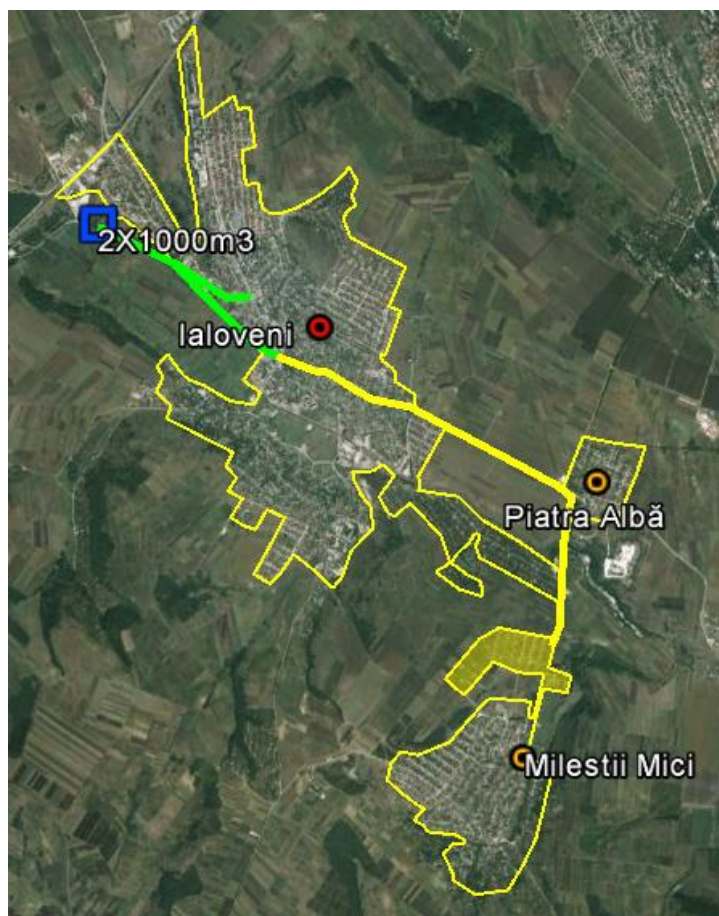
Fișa Concept de Proiect Posibil privind îmbunătățirea serviciilor de alimentare cu apă în raionul Ialoveni – vezi Anexa 1.

Conceptul de Proiect Posibil prevede îmbunătățirea serviciilor de alimentare cu apă în orașul Ialoveni și comuna Mileștii Mici, și anume:

- Reabilitarea aducțiunii în partea de jos al orașului Ialoveni (str. Testemițeanu – str. Grigore Vieru) – 3.100 m;
- Construcția aducțiunii din orașul Ialoveni spre comuna Mileștii Mici – 4.800 m;
- Extinderea rețelelor de distribuție a apei în satul Mileștii Mici – 4.900 m.

Limitele estimative ale sistemului de alimentare cu apă propus în Conceptul de Proiect Posibil este prezentată în figura 5-2.

Figura 5-2: Limitele estimative ale sistemului de alimentare cu apă propus în CPP

Sistemul de alimentare cu apă propus spre extindere
Sistemul de alimentare cu apă propus spre reabilitare

Sursa: <https://www.google.com/earth/>; GIZ/MSPL

5.3 Estimarea investițiilor și a numărului de beneficiari

Estimarea investițiilor capitale necesare pentru îmbunătățirea serviciilor de alimentare cu apă în orașul Ialoveni și comuna Mileștii Mici propus în Conceptul de Proiect Posibil – vezi tabelul 5-1.

Estimarea investițiilor capitale necesare a fost efectuată cu o marjă de aproximativ 50%.

Analiza și estimarea Conceptului de Proiect Posibil în urma colectării datelor din teren - vezi Anexa 2.

Tabel 5-1: Estimarea investițiilor capitale necesare pentru Conceptul de Proiect Posibil

Denumirea lucrărilor	Nr. de beneficiari	Cantitatea/ Unit. de măsură	Preț EUR unitate	Preț EUR TOTAL (inclusiv TVA)
Orașul Ialoveni				
Reabilitarea aducțiunii	18.000	3.100 m	35	108.500
Total				108.500
Comuna Mileștii Mici				
Extinderea rețelelor de distribuție a apei	213	4.900 m	24	117.600
Construcția aducțiunii	4.800	4.800 m	35	168.000
Total				285.600
TOTAL CPP				394.100

Sursa: GIZ/MSPL

Notă: Valoarea totală include:

- Servicii cu privire la elaborarea documentației de proiect;
- Lucrări construcții-montaj;
- Servicii de consultanță – 1,5%;
- Organizarea șantierului – 2,5%;
- Alte cheltuieli sau neprevăzute – 10%.

6 Aspecte de mediu

Este important ca proiectarea și construcția sistemelor de apă să se facă în conformitate cu legislația națională de mediu și cea a Uniunii Europene, și din acest motiv trebuie să se determine dacă o analiză completă a impactului de mediu este necesară. Practicile de succes ne arată, că cel mai bine este ca analiza de mediu să se execute pentru fiecare proiect de investiții și că este unul dintre cele mai importante aspecte ale procesului de selectare și de aprobare pentru implementare.

În sectorul de apă și canalizare există aspecte specifice care permit compararea între investiții.

În cazul sistemelor de apă putem avea:

Impact pozitiv: reducerea riscurilor de îmbolnăvire pentru populație;

Impact negativ: epuizarea surselor de apă de suprafață (cu impact asupra consumatorilor din aval) și a ecosistemelor acvatice, cu impact asupra nivelului pânzei de apă freatică, cu consecințe asupra biotopului, asupra zonelor umede, asupra agriculturii și pisciculturii.

Investițiile în canalizare, epurare și deversare a apelor uzate pot avea:

Impact pozitiv: reducerea riscului de îmbolnăvire a populației și de contaminare a mediului prin colectarea apelor uzate și epurarea acestora;

Impact negativ: se referă la poluarea cursurilor de apă în cazul în care apele uzate nu sunt suficient epurate (scurgere masivă a poluanților în cursurile de apă și respectiv, impact asupra biosferei acvatice și a consumatorilor aflați în aval în caz de epurare neadecvată), impact asupra solului și subsolului (poluarea solului și a pânzei de apă freatică din cauza scurgerilor de ape uzate din rețea și/sau fose septice).

În cazul nostru, atenție specială trebuie acordată proiectelor de reabilitare și de extindere a sistemelor de canalizare, componentele de epurare și deversare care trebuie construite, întreținute și exploatate în așa mod, încât impactul de mediu să fie pozitiv, avînd în vedere riscul potențial ce îl reprezintă asupra sănătății populației și asupra mediului înconjurător.

La această fază, activitățile de mediu propuse se rezumă la verificarea consecințelor de mediu contra listei reproduse mai jos. Concluziile sunt prezentate în secțiunile de la sfîrșitul tabelului 6-1.

Tabel 6-1: Aspecte de mediu

Condițiile specifice de mediu:	Raionul Ialoveni se află în zona centrală a Republicii Moldova, în bazinul râului Nistru, fiind străbătut de râurile Ișnovăț și Botna. Relieful variază de la dealuri în nord vest și câmpii spre est. Raionul este împădurit în proporție de 18.3%. Clima este de tip continental temperată cu o precipitații anuale însumînd 450-600mm. Populația este de circa 100 mii locuitori, localizată preponderent în mediul rural (84,3%). Eroziunea solului este moderată. În Raionul Ialoveni se află cariera de piatră de la Mileștii Mici – 200.000 m³ sunt extrași anual.		
A. Lista efectelor asupra mediu (Da, Posibil, Nu, Benefic):			
Solul	• Nivelare, săpare sau excavare în metri cubi sau hectare; • Pericole geologice (căderi, alunecări, lichefier, umpluturi necontrolate, etc.); • Contaminarea locală a solului și a pânzei de apă freatică; • Depozitarea în exces a molozului, inclusiv prin	Da	Volum 15.582 m³ (Tranșeul pentru montarea conductei s-a considerat a fi de 0,8 m lățime, 1,5m adîncime pen-

	- Îngropare (metri cubi sau tone); - Pierdere de teren agricol;		tru rețele de apă)
Agricultura	- Impactul folosirii semințelor și îngrășămintelor; - Impactul procesului de exploatare asupra sănătății omului și mediului înconjurător; - Alte tipuri de impact;	Nu	Nu se aplică
Industria	- Impactul scurgerilor și deversărilor; - Impactul asupra intensificării și extinderii activității industriale asupra agriculturii; - Alte tipuri de impact;	Nu	Nu se aplică
Calitatea aerului	- Creșterea substanțială a emisiilor de poluanți în aer la fața locului (construcție / exploatare); - Încălcarea emisiilor de poluanți atmosferici sau a standardelor privind emiterea gazelor în atmosferă; - Creșterea substanțială a traficului rutier în timpul construcției sau a exploatării; - Demolarea construcțiilor sau folosirea explozivilor; - Creșterea substanțială a mirosurilor neplăcute în timpul construcției sau a exploatării; - Modificarea substanțială a microclimatului;	Nu	Nu se aplică
Sursele de apă și calitatea acestora	- Proximitate râu, pârâu sau lac la 30 de metri de construcție; - Extragerile sau deversări din/în ape de suprafață sau subterane; - Excavarea de pietriș or deversarea materialelor de umplutură în râu, pârâu sau lac; - Depozitarea în cantități mari a combustibililor sau lichidelor periculoase;	Benefic	Reabilitarea conductelor de apă va reduce scurgerile și eroziunea solului.
Resurse culturale	- Proximitatea resurselor istorice, preistorice sau paleontologice la 30 de metri de construcție; - Proximitatea unor locașuri sau amplasamente de însemnătate culturală sau etnică;	Nu	Nu se aplică
Resurse biologice	- Distrugerea vegetației în zonele umede sau în lunca râurilor, în hectare; - Utilizarea pesticidelor, otrăvurilor pentru rozătoare, insecticide, ierbicide, în hectare; - Construirea în sau în apropierea rezervațiilor naturale;	Nu	Nu se aplică
Planificarea și utilizarea teritoriului	- Conflict potențial cu proprietarii terenurilor din jur; - Non-conformitate cu codurile existente, cu planurile, autorizațiile sau elementele de proiect tehnic; - Construirea în parcuri naționale sau în zone recreative; - Utilizarea unor surse de lumină sau suprafețe reflectorizante deranjante; - Relocarea a mai mult de 10 persoane pentru o perioadă mai mare de 6 luni; - Întreruperea serviciilor publice/municipale pentru mai mult de 10 persoane pentru o perioadă mai mare de 6 luni; - Pierderi substanțiale sau utilizarea ineficientă a resurselor minerale sau nerenovabil; - Creșterea nivelului de zgomot cu mai mult de 5 decibeli pentru o perioadă mai mare de 3 luni;	Nu	Nu se aplică
Traficul și circulația rutieră	- Creșterea traficului rutier cu peste 20% sau congestionarea substanțială a traficului rutier; - Elemente proiectate care sunt periculoase ori prezintă riscuri de siguranță;	Da	Excavarea în mediu urban va cauza întreruperi ale traficului rutier. Accesul

	Acces inadecvat pentru situații de urgență, pentru o masă mare de oameni sau pentru trafic rutier;		vehiculelor de urgență va fi menținut.
Pericole	- Creștere substanțială a riscului de incendiu, explozie sau deversare de substanțe chimice periculoase; - Utilizarea unor volume mari de material periculos sau combustibili depozitate în situ pentru perioade mai mari de 3 luni; - Crearea sau contribuția la generarea de riscuri substanțiale pentru sănătatea umană;	Nu	Nu se aplică
Altele (care nu sunt incluse în rubricile de mai sus)	- Impact negativ substanțial asupra mediului; - Impact negativ; - Impact minim;	Nu	Nu se aplică
B. Elemente sociale și de gen specifice (inclusiv nr. de grădinițe, școli, etc.)			
Ca rezultat al implementării Conceptului de Proiect Posibil vor beneficia de servicii privind îmbunătățirea serviciilor de alimentare cu apă și canalizare: opt (8) școli, șase (6) grădinițe de copii și două (2) spitale (vezi Anexa 2).			
C. Cerințele privind Analiza Impactului de Mediu conform legislației R.M.			
În baza analizei preliminare, se poate concluziona că proiectul propus nu necesită o analiză a impactului de mediu. La elaborarea proiectului detaliat se va pregăti documentația de proiect necesară pentru Expertiza Ecologică de Stat.			
D. Cerințele operaționale ale Băncii Mondiale			
Categorii C - proiectul are un impact minim asupra mediului.			
E. Cerințele directivelor europene			
Directiva nr.91/271/EEC privind epurarea apelor uzate urbane Directiva 98/83/CE privind calitatea apei destinate consumului uman			
F. Necesitatea consultărilor publice și informarea publicului			
Audierile publice nu sunt necesare, dar campaniile de informare sunt recomandate în așa fel încât populația să fie pregătită să accepte inconveniențele generate de excavarea necesară la montajul conductelor. O campanie bună de informare se va concentra pe beneficiile ce vor rezulta din extinderea serviciilor și va sublinia necesitatea de a plăti pentru aceste servicii pentru a le asigura durabilitatea.			

Sursa: GIZ/MSPL

7 Concluzii

Scopul și obiectivele Conceptului de Proiect Posibil sunt bine definite.

Pentru buna funcționare a sistemului de alimentare cu apă și pentru a asigura cu servicii îmbunătățite 18.000 consumatori (orașul Ialoveni) este nevoie de a reabilita aducțiunea în partea de jos a orașului (str. Testemițeanu – str. Grigore Vieru) și de a construi aducțiunea pentru 4.800 consumatori din comuna Mileștii Mici.

Luînd în considerație, că sistemul existent de alimentare cu apă în satul Mileștii Mici nu acoperă cu servicii toată localitatea, este nevoie de a extinde rețelele de distribuție a apei pentru 213 consumatori.

Deoarece Consiliul local Ialoveni a adoptat decizia de delegare a serviciului de alimentare cu apă și de canalizare din orașul Ialoveni, problema operatorului regional rămîne doar pentru comuna Mileștii Mici.

Astfel, consiliul local Mileștii Mici urmează să parcurgă mai multe etape:

- Decizia autorităților deliberative ale unităților administrativ-teritoriale implicate, în sensul delegării serviciului către un operator regional. Consiliul local urmează să decidă asupra formei de gestiune a serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare, fie prin gestiunea directă sau operatori locali, fie prin gestiunea de către un operator regional;
- Identificarea operatorului regional. Singurul operator din regiune care ar putea prelua gestiunea serviciului de alimentare cu apă din comuna Mileștii Mici este S.A. „Apa-Canal Chișinău”;
- Delegarea gestiunii serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare. În cadrul acestei etape se va încheia contractul de delegare a gestiunii între operatorul regional și Consiliul local Mileștii Mici, avînd ca obiect gestiunea serviciului de alimentare cu apă și de canalizare.

Reieșind din cele analizate constatăm că în ambele cazuri în satul Mileștii Mici și în satul Piatra Albă nivelul tarifelor aprobate de către Consiliile Locale nu sunt suficiente pentru a crea rezerve pentru investiții și nu există o strategie de durabilitate financiară a sistemelor pe termen lung.

În urma analizei datelor colectate de la Operator constatăm o situație financiară profitabilă și o capacitate de plată adecvată pe termen scurt. Există rezerve de reducere a riscului financiar și îmbunătățirea situației financiare în urma realizării integrale a proiectelor investiționale și a promovării unei strategii de tarificare eficiente.

Situația financiară a Operatorului și concluziile s-au făcut în măsura în care informațiile au fost disponibile. Pentru concluzii mai pertinente este necesară o analiză mai profundă.

8 Bibliografie

- Programul Regional Sectorial de Alimentare cu Apă și de Canalizare pentru Regiunile de Dezvoltare Nord, Centru și Sud, elaborat în cadrul proiectului "Modernizarea Serviciilor Publice Locale" implementat de Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ), anul 2014;
- Fișele și Chestionarele Conceptelor de Proiecte Posibile (CPP) completate de către autoritățile publice locale, precum și prestatorii serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare – partenerii proiectului "Modernizarea Serviciilor Publice Locale", anul 2014;
- Studiul de Fezabilitate pentru Raionul Cahul, elaborat în cadrul proiectului "Modernizarea Serviciilor Publice Locale", anul 2014;
- Studiul de Fezabilitate pentru Agregarea/Regionalizarea Serviciilor de Alimentare cu Apă pentru clusterul "Pruț" raionul Rîșcani cu opțiuni pentru serviciile de canalizare, elaborat în cadrul proiectului "Modernizarea Serviciilor Publice Locale", anul 2013;
- Studiile de fezabilitate pentru al doilea proiect de apă și canalizare destinat orașelor mici din Republica Moldova, elaborat de SWECO International AB, anul 2007;
- Analiza-diagnostic a 11 întreprinderilor municipale, elaborat în cadrul Proiectului USAID de Susținere a Autorităților Locale din Moldova, anul 2013;
- Datele Biroului Național de Statistică, <http://www.statistica.md/>;
- Lista localităților Republicii Moldova, <http://localitati.casata.md/>;
- Fondurile datelor geospațiale <http://geoportal.md/> și <https://www.google.com/earth/>;
- Datele Asociației "Moldova Apă-Canal" www.amac.md;
- Legea nr.436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală, cu modificările și completările ulterioare.
- Legea nr.121 din 04.05.2007 privind administrarea și deetatzarea proprietății publice, cu modificările și completările ulterioare.
- Legea nr.397-XV din 16.10.2003 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare.
- Legea nr.1402-XV din 24.10.2002 privind serviciile publice de gospodărie comunală, cu modificările și completările ulterioare.
- Legea nr.303 din 13.12.2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, cu modificările și completările ulterioare.
- Legea nr.272-XIV din 10.02.1999 cu privire la apa potabilă, cu modificările și completările ulterioare.
- Legea nr.845 din 03.01.1992 cu privire la antreprenariat și întreprinderi, cu modificările și completările ulterioare.
- Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova nr.387 din 06.06.1994 cu privire la aprobarea Regulamentului-model al întreprinderii municipale, cu modificările și completările ulterioare.
- Hotărîrea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr.164 din 29.11.2004 privind Metodologia determinării, aprobării și aplicării tarifelor pentru

serviciile publice de alimentare cu apă, de canalizare și epurare a apelor uzate, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 218-223 din 03.12.2004.

- Legea Nr.86 din 29.05.2014 privind evaluarea impactului asupra mediului.

Anexe

Anexa 1	Fișa Conceptului de Proiect Posibil
Anexa 2	Analiza și estimarea Conceptului de Proiect Posibil

Anexa 1

Fișa Conceptului de Proiect Posibil

Anexa 1: Fișa Conceptului de Proiect Posibil

1. Numele Conceptului de Proiect Posibil	Îmbunătățirea serviciilor de alimentare cu apă or.laloveni prin regionalizare continuă
2. Proprietarul principal al CPP (persoana de contact: nume, poziție, detalii de contact):	Veceslav Cernat, viceprimarul orașului Ialoveni Tel/fax +373 268-22484 Mob: +37368450810 E-mail: primaria.ial@mail.md
3. Acoperirea geografică a conceptului (regiune, raion, alte localități acoperite de proiect):	Orașul Ialoveni și dezvoltarea ulterioară în com. Mileștii Mici (s. Mileștii Mici și s. Piatra Albă)
4. Descrierea succintă a conceptului integrat (de la captare apă până la epurarea apelor uzate: aprox. 5-7 propoziții):	Conceptul prevede îmbunătățirea serviciilor de alimentare cu apă în or.laloveni. Se planifică ca rețelele de alimentare cu apă din orașul Ialoveni să fie extinse prin tot orașul. La moment în or. Ialoveni exista 22 fînzîni arteziene(fîntîni de adîncime) : 8 se exploatează, 14 sînt rezervă. Din cauza diferenței mare de relief a intravilanului orașului Ialoveni în timpul exploatării în locurile de înălțime nu ajunge apa la etajele superioare a blocurilor locative în timp ce în locurile de jos al orșului presiunea apei în apeduct e atît de mare încît nu rezistă robinetele și alte instalații ingineresti. Esta necesară construcția apeductului magistral d= 315mm cu o lungime de 1.2 km pe partea de jos al or. Ialoveni (strTestemițeanu-str Grigore Vieru) pentru echilibrarea presiunii în apeduct . Apeductul magistral se preconizează a fi construit de la sursa de apă din orașul Ialoveni pînă la punctul principal de distribuire a apei în partea de jos a orașului Ialoveni. Totodată construcția acestui apeduct v-a permite conectarea ulterioară a com. Mileștii Micii la apeduct și nu în ultimul rînd a Combinatului de Vinuri de Calitate (CVC) Mileștii Mici ce prezintă un mare potențial industrial și turistic pentru întreaga zonă. Apele uzate din or. Ialoveni sînt pompate la stația de purificare a apelor din mun. Chișinău. Serviciile de AAC urmează să fie prestate de un singur operator regional comun AC Chișinău, care va asigura nivelurile necesare de servicii AAC.
5. Obiectivele principale ale CPP (2-3 propoziții):	• Îmbunătățirea calității apei și a serviciilor de alimentare cu apă pentru mai mult de 15.000 locuitori și extinderea serviciilor pentru încă 5.000 locuitori; • Susținerea cooperării inter-municipale și a operatorului regional; • Sporirea fiabilității serviciilor AAC prestată în zona acoperită de proiect.

Detaliile de contact ale participanților în CPP	Local. 1	Local. 2
6.1 Numele localității	Orașul Ialoveni	Com Mileștii Mici
6.2 Persoana de contact	Cernat Veceslav	Carnanu Lilian
6.3 Detalii de contact	+373 68 450 810	+373 69 572 856

Situația curentă	Local. 1	Local. 2
7.1 Populația (în ianuarie 2014)		
7.1.1 Populația curentă (pers.) (52.476)	18.000	5.000
7.1.2 Populația conectată la	10.000	3.000

serviciile de alimentare cu apă centralizate. (pers.) (30.670)		
7.1.3 Populația conectată la serviciile de canalizare centralizate. (pers.)	9.600	0
7.2 Sistemul de apă		
7.2.1 Prezența sistemului centralizat de alimentare cu apă în localitate (Da/Nu)	da	da
7.2.2 Sistem de alimentare cu apă funcțional (Da/Nu)	da	da
7.2.3 Sursa de apă (fântâni de adâncime/izvor/suprafață, etc.)	Fînt. de adîncime	Fînt. de adîncime
7.2.4 Calitatea apei la sursă (corespunde Da/Nu)	da	da
7.2.5 Existența stației de tratare (Da/Nu)	Da (clorinare)	nu
7.2.6 Numărul stațiilor de pompare a apei (Nr.)	1	-
7.2.7 Lungimea sistemelor de distribuție existente (km)	120	14
7.2.8 Numărul de branșamente rezidențiale (Nr.)	6.270	1.000
7.3 Sistemul de canalizare		
7.3.1 Prezența sistemului de colectare centralizat al apelor uzate în localitate (Da/Nu)	da	nu
7.3.2 Existența stațiilor de epurare (Da/Nu)	nu	nu
7.3.3 Starea funcțională a stației de tratare (mecanică/biologică)	-	-
7.3.4 Numărul de stații de pompare ape uzate (Nr.)	4	-
7.3.5 Lungimea rețelelor de canalizare (km)	63	-
7.3.6 Numărul de conexiuni rezidențiale la sistemul de canalizare (Nr.)	4.550	-
7.4 Operatorul AAC		
7.4.1 Numărul de operatori AAC în localitate [cluster] (Nr.)	1	-
7.4.2 Numele operatorului	AC Chișinău+ serv. prim. M. Mici	Serviciile. primăriilor
7.4.3 Tariful curent pentru populație – apă (lei/m ³)	8,06	7,00
7.4.4 Tariful curent pentru populație - canalizare (lei/m ³)	1,13	-
7.5 Inițiativele paralele (donatori, etc.)		
7.5.1 Descrierea activităților în curs de dezvoltare/planificare	Extinderea rețelelor	Construcția, extinderea rețelelor
8.Situația propusă pentru viitor	Local. 1	Local. 2
8.1 Sistemul de alimentare cu apă		
8.1.1 Lucrări propuse pentru sistemul de alimentare cu apă (reabilitare/extindere/construcții noi)	Construcția apeductului magistral d = 315 mm cu o lungime de 1.2 km pe partea de jos al or. Ialoveni (str Testemițeanu - str Grigore Vieru) Apeductul magistral se preconizează a fi construit de la sursa de apă din orașul Ialoveni pînă la punctul principal de distribuire a	

	apei în partea de jos a orașului Ialoveni. Renovarea si extinderea rețelelor existente pentru cele 3 localitati.		
8.1.2 Sursa propusă pentru alimentare cu apă (fântâni de adâncime/izvor/suprafață, etc.)	Din fîntînile arteziene de pe teritoriul or. Ialoveni și sursa de suprafață din râul Nistru a municipiului Chișinău		
8.1.3 Stația de tratare propusă	Apa v-a fi tratată la stația municipiului Chișinău.		
8.1.4 Numărul estimativ total de conexiuni incl. viitoare (Nr.)	9.000	1.000	
8.1.5 Alți consumatori semnificativi (industrie, clădiri publice)	7 școli 2 spitale 2 oficii a MF 4 grădinițe 2 fabrici de vin 1fabr. de înghețată	Școli-1 oficii MF- 1 grădinițe-2 fabrici de vin-2 mină de piatră-1	
8.2 Canalizare			
8.2.1 Lucrări propuse pentru sistemul de colectare ape uzate (reabilitare/extindere/construcții noi)			
8.2.2 Numărul de stații de epurare propuse pentru reabilitare			
8.2.3 4 Numărul estimativ total de conexiuni incl. viitoare (Nr.)			
8.3 Operatorul AAC			
8.3.1 Numărul viitor de operatori AAC în localitate (Nr.)	1		
8.3.2 Numele operatorului	SA Apa-Canal Chișinău		
8.3.3 Există un acord de principiu între participanți pentru a participa într-un proiect comun?(Da/Nu)	da	nu	
Semnăturile aplicanților	SA Apa-Canal Chișinău	Primăria Ialoveni	Primaria Mileștii Mici

Anexa 2

Analiza și estimarea Conceptului de Proiect Posibil

Anexa 2: Analiza și estimarea Conceptului de Proiect Posibil

Analiza Conceptului de Proiect Posibil						Estimarea investițiilor și a numărului de beneficiari ai Conceptului de Proiect Posibil							
Nº	Localități	Studiul de fezabilitate	Proiect de Execuție	SF/PE finanțare	SF/PE implementare	Denumirea lucrărilor	Nr. de beneficiari	Nr. școli/licee	Nr. Grădinițe de copii	Nr. Spitale	Eu-ro/pers. Urban	Eu-ro/pers. Rural	Costul proiectului EUR
1	Orașul Ialoveni		PE "Reabilitarea apeductului d=315mm de la str. Hîncești pînă la str. Alexandru cel Bun" (Biroul de proiectări S.A. "Apă-Canal Chișinău"), a. 2009			Reabilitarea aducțiunii, L=3.100 m	18.000	7	4	2	6,03		108.500
2	Satul Mileștii Mici					Extinderea RA, L= 4.900 m	213					552,11	117.600
						Construcția aducțiunii, L= 4.800 m	4.800	1	2			43,08	168.000